

Merkittävimmät Espoon, Turun, Lahden ja Tieran yhteistyöhankkeet

Dokumenttiin on listattu Espoon, Turun ja Lahden merkittävimmät yhteistyöhankkeet. Vuositasolla yhteistoiminnasta saavutettavat hyödyt ovat 34 miljoonaa euroa. Näiden vuositason hyötyjen lisäksi pystytään säästämään ICT kehittämisinvestoinneista 20 – 30 %.

Sähköinen asiointi ja verkkosivut

Espoon, Turun ja Lahden sähköisen asiointin yhteiset tavoitteet (kaupunkien yhteinen työpaja 9.1.2014)

- Yhteinen sähköisten asiointin ekosysteemi (hallintamalli, kumppanit, kehittämissmalli, palveluita, liiketoimintalogiikka, Tieran ohjaus, prosessi, palvelu ja -käsitelmä)
- Strateginen roadmap (hyötylähtöiset kehitettävät toiminnot/sähköiset palvelut)
- Tarpeen tunnistamisesta käyttöön –prosessin optimointi (kesto, tuotoksien laatu, hyötytavoitteet, kustannukset)

Espoon, Turun ja Lahden sähköisen asiointin yhteiset hyödyt (kaupunkien yhteinen työpaja 9.1.2014)

- Jaetut kustannukset → merkittävästi pienempi kehittämiskustannus per sähköistetty palvelu
- Nopeus tarpeen tunnistamisesta käyttöön
- Pääallekkäisten ja turhien investointien poisto
- Kilpaillut markkinat → alempi hintataso
- Tilaajien neuvotteluvoiman parantaminen
- Palveluprosessien järjeistäminen (uudet toimintatavat) ja yhtenäistäminen
- Reagointikyky lainsäädännön muutoksiin
- Yhteiset palveluinnovaatiot

Kuntien toimintaan sisältyy laskentatavasta riippuen 50–100 sähköistettäviä palvelukokonaisuuksia. Olettaen, että niiden pelkkä ICT-tekniinen toteuttaminen maksaa keskimäärin 100 000 € palvelulta, yhden kunnan osalta palveluiden rakentamisen investointi olisi 5–10m€, eli Espoon, Turun ja Lahden osalta yhteensä 15–30 m€. Vuosittainen palveluiden ylläpitokustannus on arviolta 10-20%.

Rakennettaessa palvelut yhdessä Tieran kautta ei aiheudu päällekkäisiä investointeja. Saavutettava säästöpotentiaali on arviolta 10-20 m€. Sama säästöpotentiaali pätee myös ylläpitokustannuksiin.

ERP-järjestelmä (Enterprise Resource Planning)

ERP Taloushallinto on taloushallinnon järjestelmä kuntaorganisaatioiden tarpeisiin. Järjestelmä on osa Tiera ERP -toiminnanohjausjärjestelmäkokonaisuutta, joka auttaa kunta-toimijaa johtamaan ja kehittämään toimintaansa kokonaisvaltaisesti.

ERP Henkilöstöhallinto on kuntaorganisaatioiden tarpeisiin suunniteltu henkilöstöhallinnon järjestelmä. Järjestelmä yhtenäistää henkilöstöhallinnon prosessit ja mahdollistaa niiden keskitetyn hallinnan. ERP Henkilöstöhallinto toimii henkilöstön osaamisen kehittämisen ja johtamisen työkaluna, samalla kun se mahdollistaa osaamisen tehokkaamman hyödyntämisen.

ERP Taloushallintoratkaisu on käytössä Lahdessa ja Turun järjestelmän ylläpitoa suunnitellaan siirrettäväksi Tieran Turun ERP osaamiskeskuksen ylläpidettäväksi vuoden 2014 aikana. ERP Henkilöstöhallinnon käyttöönottoprojektit ovat menossa Turussa ja Lahdessa.

Espoossa toteutetaan keväällä 2014 ERP-järjestelmän esiselvitys, jonka yhteydessä suunnitellaan järjestelmän käyttöönottoaikataulu.

ERP -järjestelmää vastaavien talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien vuotuiset kehitys- ja ylläpitokustannukset ovat isoissa kaupungeissa luokkaa 2 - 3 m€. Näiden kustannusten osalta on Tieran kautta hankitun yhteisen ERP-järjestelmän avulla mahdollista saavuttaa arviolta 40 % säästö, mikä Espoon, Turun ja Lahden osalta merkitsisi noin 2 m€ vuosisäästöä.

Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmä (PSOP)

Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmä (PSOP) on Espoon, Kouvolan, Oulun, Turun ja Tampereen kaupunkien yhteistyössä kehittämä valtakunnallinen tietojärjestelmä hyvinvointipalvelujen järjestämisen tueksi. Järjestelmä tarjoaa keskitetyn tietojärjestelmän palvelusetelien ja ostopalvelutilausten luomiseen, käyttämiseen ja annetuista palveluista tehtävään tilitykseen yksityisille palveluntuottajille. PSOP-järjestelmä soveltuu käytettäväksi kunnasta, järjestämistavasta (palveluseteli tai ostopalvelu) ja palvelusta riippumatta.

PSOP-järjestelmän mahdollistaa uuden palveluiden järjestämismallin ja sen keskeinen lisäarvo liittyy manuaalisen työn vähentymiseen. Järjestelmän käyttöönotto etenee vaiheittain ja täysi tuotantokäyttö alkaa 06/2015. On arvioitu, että Espoossa, Turussa ja Lahdessa on PSOP-ratkaisulla saavutettavissa yhteensä 3,4 m€ vuotuinen tuottavuuden lisäys. *(Laskennan oletuksena, että PSOP-ratkaisu käytetään 8 sote-palvelun järjestämisen hallinnointiin).*

Mobiili kotihoito

Mobiili kotihoito on kotihoidon ammattilaisten päivittäiseen käyttöön suunniteltu toiminnanohjauspalvelu. Palvelu helpottaa kotihoitoon liittyvien resurssien hallintaa ja toiminnan suunnittelua jättäen näin enemmän aikaa asiakastyölle. Palvelun avulla kotihoidon am-

mattilaisilla on käytössään kentällä olennainen, asiakkaaseen ja työtehtäviin liittyvä tieto. Päätelaitteen ansiosta palvelu mm. parantaa asiakastyön turvallisuutta ja laatua sekä vähentää kiinteiden työasemien tarvetta.

Järjestelmän käyttöönotto on menossa Espoossa. Turussa selvitetään ratkaisua. Lahdessa on vastaava ratkaisu käytössä.

Kuntien kotihoitoyksiköissä suoran asiakastyön osuus oli vuonna 2013 keskimäärin 40%. Tieran Mobiili Kotihoito mahdollistaa asiakasajan nostamisen 65-70%:n tasolle, mikä käyttäjäorganisaatioissa tehtyjen laskelmien mukaan mahdollistaa 50 hengen kotihoitoyksikön arkivuorossa jopa 365 asiakkaan hoitamisen aiemman 280 asiakkaan sijasta.

Espoon, Turun ja Lahden osalta tämä tuottavuuden koheneminen merkitsisi laskennallista säästöä noin 9 miljoona euroa vuodessa.

Kansallinen palveluväylä

Espoossa ja Lahdessa toteutetaan palveluväylän käytännön kokeiluja, jotka ovat osana valtiovarainministeriön kansallista it-palveluarkkitehtuurin suunnittelua. Palveluväylä on tiedonvälityskonsepti - yhtenäinen tapa vaihtaa tietoja niin julkisten kuin yksityistenkin organisaatioiden välillä. Yhteisen palveluväylän kautta voidaan esimerkiksi hyödyntää olemassa olevia julkisten organisaatioiden tietoja useiden eri palvelujen tuottamisessa.

Palveluväylän keskeiset hyödyt syntyvät tietojärjestelmien kehittämisen ja integroinnin helpottumisena ja nopeutumisena. Palveluväylä auttaa kuntia myös toimittajasidonnaisuuksien purkamisessa. Jos palveluväylän avulla kuntien järjestelmien yhteiskehitys ja -käyttö lisääntyy 50 % seuraavien kolmen vuoden ja 80 % seuraavien viiden vuoden aikana niin voidaan arvioida Suomessa saavutettavan vuosina 2016 - 2020 noin 5 % (45 m€) vuosittaiset kustannussäästöt kuntakentän ICT-kustannuksista (900 m€). Espoon, Turun ja Lahden osuus säästöistä olisi vuosittain arviolta noin 10 m€.

Kunta- ja palvelurakennemuutosten selvitysvaiheen ICT-tuki

Kuntakentän muutoksen yhteydessä toteutetaan yhteisesti kuntien tietohallinnon nykytilannetta koskevat tiedot, määritellä ja suunnitella yhteisen toimintamallin (tietohallinnon) tavoitela sekä laatia tiekartta kehittämiskohteista.

Selvitys on menossa Espoossa. Turussa selvitys on valmisteilla. Lahdessa vastaava työ on toteutettu Päijät-Hämeen liiton tilaamassa työssä.

ICT-rakennemuutosten kautta saatavaa hyötyä on vaikea kvantifioida tarkemmin ennen kuin kuntarakennemuutosten lopullinen laajuus on tiedossa.

ICT-rakennemuutoksilla tavoitellaan erityisesti rahallisia ja operatiivisia hyötyjä. Kuntien oman arvion mukaan tehostamistavoite on vuosittain 2 %.

Kuntakentän osaamiskeskukset

Espoo, Turku ja Lahti ovat yhdessä Tieran kanssa valmistelemassa kuntakentän yhteisten osaamiskeskusten perustamista. Osaamiskeskusten toiminnan tavoitteena on saada aikaan 3- 5 %:n säästö kuntatalouden ulkoisissa menoissa. Tämä syntyy kuntien toimintoprosessien tehostumisesta ja tarkoittaa vuositasolla noin 120–200 miljoonan euron säästöpotentiaalia. Ottaen huomioon kuntasektorin kestävyysvaje, rakennemuutokset sekä eläköitymisen synnyttämät vaikeudet, on Tieran toiminnan vauhdittamisella huomattava kansallinen merkitys.

Osaamiskeskusten perustaminen on toimintamalli, jolla mahdollistetaan kuntatoimijoille ICT yhteistyön hyödyt:

- Selkeät kustannussäästöt, jotka saadaan yhteisen kehittämisen mallista
- Tuottavuuden kasvu: uudet kustannustehokkaat tavat toteuttaa parempia palveluita
- Toiminnan yhdenmukaistaminen: prosessien ja järjestelmien yhdenmukaistamisen mahdollistamat merkittävät rakennemuutokset
- Keskitetty kehityshankkeiden ohjaus: investointien kohdentaminen suurinta vaikuttavuutta sisältäviin hankkeisiin
- Toimintavarmuuden ja valmiussuunnittelun paraneminen

Kokonaisarkkitehtuuri

Kuntasektorin kokonaisarkkitehtuuri on osa julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuria. Kokonaisarkkitehtuurilla (KA) tarkoitetaan toiminnan, tietotarpeiden, tietojärjestelmien ja teknologiaratkaisujen mallintamista, kuvaamista ja suunnittelemista yhtenäisen mallin mukaisesti. Kokonaisarkkitehtuuri varmistaa eri osa-alueiden ja erityisesti toiminnan tarpeiden yhdenmukaisen huomioimisen kaikessa toiminnan ja IT-ratkaisujen kehittämisessä.

Espoo, Turku ja Lahti toteuttavat ja ohjaavat Tierassa yhteisen arkkitehtuurin rakentamista.

Yhteinen kokonaisarkkitehtuuri on edellytys sille, että kuntakenttään voidaan toimittaa toistettavia vakioratkaisuja, joiden kautta voidaan saavuttaa yhteisen ICT:n kautta tulevat hyödyt. Esimerkkejä yhteisen arkkitehtuurin kautta saavutettavista hyödyistä on kuvattu tämän dokumentin aiemmissa kohdissa.